

Knoppen om aan te draaien in een gebied

De kansentabel voor natuurinclusieve akkerbouw geeft een breed overzicht van opties die in akkerbouwgebieden bijdragen aan herstel van biodiversiteit. De maatregelen zijn ingedeeld in tien 'knoppen om aan te draaien': een deel heeft een directe relatie met de teelt, zoals gewaskeuze, bodembewerking en bemesting, het andere deel gaat vooral over de inrichting van het landschap, zoals hagen en slootkanten.

Herstel van Basiskwaliteit Natuur

Veel soorten in akkerbouwgebieden hebben het moeilijk: niet alleen de typische boerenlandsoorten gaan achteruit, maar ook de algemene soorten, belangrijk voor de Basiskwaliteit Natuur. Om het tij te keren is het belangrijk de condities in akkerbouwgebieden te verbeteren. Akkerbouwers spelen daarin een sleutelrol, maar zij kunnen dat niet alleen: alle gebiedspartijen spelen een rol.

Effecten van maatregelen op soortgroepen

De kansentabel is ontwikkeld om akkerbouwers en gebiedspartijen op weg te helpen met het kiezen van de juiste maatregelen. In de tabel zijn de verwachte effecten te zien van 42 maatregelen op 15 soortgroepen.

Voor iedere maatregel is het effect ingeschat door een vergelijking te maken met gangbare akkerbouw in een gebied met weinig landschapselementen. Er is hierbij uitgegaan van de 4 V's van de soortgroep: voedsel, voortplanting, veiligheid en verplaatsing. De effecten hangen echter wel sterk af van hoe maatregelen worden uitgevoerd.

Van bodemleven tot vogels

De kansentabel bevat doelsoorten van het stelsel voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer, dagvlinders en algemene soortgroepen die ondersteunend zijn aan de teelt (functionele agrobiodiversiteit). Dit zijn bijvoorbeeld regenwormen die de bodemkwaliteit verbeteren, en insecten die bijdragen aan bestuiving of plaagbeheersing.

De tien knoppen om aan te draaien. De bijbehorende maatregelen en de effecten op soortgroepen worden aan de ommezijde toegelicht.

Handreiking

De kansentabel natuurinclusieve akkerbouw is een hulpmiddel om het gesprek tussen gebiedspartijen te faciliteren, zodat akkerbouwers, medewerkers van overheden, waterschappen en landschapsorganisaties, gezamenlijk richting kunnen geven aan de ontwikkeling van een gebied.

Deze factsheet is gemaakt voor het project 'Praktische invulling natuurinclusieve akkerbouw rondom natuurgebieden', uitgevoerd door het Louis Bolk Instituut, CLM Onderzoek en Advies, de Vlinderstichting, BoerenNatuur en Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels, in opdracht van OBN Natuurkennis. Achtergronddocumenten komen in 2025 beschikbaar op de OBN-website.

